

Udfordringsbillede og mulighedsrum

Janet Samuel

KL

Agenda

- Socialområdet i et krydspres – set fra ”glashuset”
- Kommunernes oplevede udfordringer
- Økonomiaftale med fokus på socialområdet
- Reforme og store ændringer står i kø
 - 10 årsplan for psykiatrien
 - Lettilgængelige tilbud for børn/unge
 - Reform af hjemløseområdet
 - Ændring af ansvar på misbrugsområdet + særlige pladser
 - Specialeplanlægning?

Krydspresset

KL

Manglende tillid:

- Ønsker om minimumsnormeringer/faglige standarder/kvalitetsstandarder/øremærkede midler
- Ønsker om flere rettigheder til borgerne
- Ønsker om forvaltningsdomstol
- Opgaveflytning væk fra kommuner
- Tendens til mere statsligt tilsyn, kontrol, procesregulering, Danmarkskort og Barometre (og dermed dokumentation)
- Kritiske pårørende- og brugerorganisationer – og SoMe grupper og Chr. Borg politikere

Stigende forventninger og behov:

- Udgiftsdrivende politiske signaler, prioriteringsulyst
- Stigende tilgang af borgere med behov for hjælp og øget kompleksitet (fx særligt dyre enkeltsager)
- Presset regionalt sundhedsvæsen
- Rekrutteringsudfordringer

Oplevede kommunale udfordringer

KL

Voksenområdet:

- Udfordringer i samarbejdet med behandlingspsykiatrien (58 pct) ↑
- Sikring af tilstrækkeligt dækkende tilbudsvifte (42 pct) ↑
- Unge/voksne med selvskade og/eller spiseforstyrrelse og unge/voksne med flere komplekse problemstillinger, der skal håndteres samtidig (over 60 pct)– vækst i gruppe og udfordringer med relevante tilbud ↑
- Samarbejdet med pårørende til voksne samt hjælp og støtte til disse understøttes i mindre grad (50 pct)

Oplevede kommunale udfordringer

KL

Børne/ungeområdet:

- Udfordringer i samarbejdet mellem sektorer – særligt B/U psykiatri (72 pct) og Familieretshuset (50 pct) ↑
- Sikring af tilstrækkelig hjælp og støtte til fastholdelse af hverdagsliv – tidlige/forebyggende indsatser (55 pct) ↑
- Børn/unge med autisme og opmærksomhedsforstyrrelser (59 pct), børn og unge med selvskadende adfærd (60 pct), børn og unge i psykisk mistrivsel (50 pct) – vækst i gruppe og bl.a. udfordringer med sektorsamarbejde og tidlige/forebyggende indsatser ↑
- Børn og unge med bekymrende skolefravær (over 80 pct)– opfølgning, viden og kompetencer ↑

Kilde: Social og Boligstyrelsens rapporter, april 2023

”Særligt dyre enkeltsager”

50 kommuner, KOMPONENT og KL har samarbejdet om at blive klogere på, hvad der karakteriserer ”særligt dyre enkeltsager”

Botilbudssager til pris af 2 mio+ årligt

I alt 721 borgercases

KL

- 64 pct er mænd, 62 pct i aldersspændet 18-35 år
- 39 pct af tilbuddene leveres kommunalt (23 pct i egen kommune), 39 pct selvejende/private, 22 pct regionalt
- Indenfor de seneste 5 år har 58 pct af borgerne været i deres nuværende tilbud og 30 pct på to forskellige.
- Primær funktionsnedsættelse: Autisme (35 pct), udviklingshæmning (30 pct), hjerneskade (12 pct), sindslidelse (11 pct), øvrigt handicap (8 pct), andet (3 pct)
- For 49 pct af borgerne er det udadreagerende adfærd, der er udslagsgivende for tilbuddet.
- 134 af borgerne med dom (66 pct en foranstaltningsdom)
- For 69 pct af borgernes vedkommende har der ikke været anvendt magtanvendelser (SEL §124) det seneste år.
- 8 pct af borgerne er i et enkeltmandstilbud. Hovedparten – 66 pct – er i et tilbud med 8 eller flere borgere.

Økonomiaftale 24 – fokus på socialområdet

- Opfølgning på ekspertudvalgets konkrete anbefalinger:
 - Udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet
 - Indførelse af beløbsgrænse for alternative tilbud
 - Takstlofter på tilbud underlagt selvmøderprincippet
 - Eftersyn af tilsyn med sociale tilbud
 - Nytænkning af merudgiftsydelsen
 - Bedre viden og data
- Dobbelt diagnosetilbud
- Særlige pladser

KL

- Politisk partnerskab med fokus på den borgernære velfærd
- Flerårigt samarbejdsprogram herunder om administration.

Ekspertudvalg – fase 2

- Arbejder videre med pejlemærker for spor 1
- Øvrige anbefalingsspor
 - Forebyggelse
 - Fokus på kerneopgaven
 - Viden om hvad der virker
 - Progression for borgeren
- Afleverer endelige anbefalinger ved udgangen af 2023. Regeringen og KL drøfter disse

The KL logo is positioned in the top right corner of the right-hand page. It consists of the letters 'KL' in a bold, white, sans-serif font, set against a dark background that is part of a larger image of hands clasped together.The background of the right-hand page is a photograph of two hands clasped together in a supportive grip. The hands are positioned in the upper half of the page, with fingers interlaced. The lighting is soft, highlighting the texture of the skin. The background is dark, making the hands and the white text stand out.

Ekspertudvalget på socialområdet

Delrapport 1 - foreløbige anbefalinger til en bæredygtig faglig
og økonomisk udvikling af socialområdet

Politisk aftale om 10-års plan for psykiatri og mental sundhed, sept. 2022

- Aftalen tager afsæt i Sundheds- og Socialstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien (37 anbefalinger)
- Den politiske aftale adresserer (nogle) af de 37 anbefalinger
- Psykiatrien tilføres, 0,5 mia. kr. årligt
- Primært midler til regionale psykiatri samt til tilbud i kommunerne til børn og unge i mistrivsel

Aftale om en **10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed**

September 2022
Sundhedsministeriet

SUNDHEDSTYRELSEN

Pixiudgave af fagligt oplæg til en 10-årsplan

**Bedre mental sundhed
og en styrket indsats
til mennesker med
psykiske lidelser**

Aftalen prioriterer ikke løft af kapaciteten i socialpsykiatrien

10-årsplan - relevans for kommunerne

KL

- Opbygning af lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud til børn og unge med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse – fagligt arbejde igangsat, 250 mio kr. afsat fra 2024 og frem
- Forløbsbeskrivelser for hhv. børn/unge og voksne med svære psykiske lidelser
- Pulje til sociale mentorer og til fleksible pladser i socialpsykiatrien
- Pulje til øget kompetenceudvikling i socialpsykiatrien
- Kvalitetsløft i socialpsykiatrien

Nyt dobbeltdiagnosetilbud

- Faglig visitationsretningslinje om visitation til integreret behandling af mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik
- Ekspertvurdering af målgruppe(størrelse)
- Gradvis indfasning fra september 2024

Omlægning af de særlige pladser

- Pladserne omlægges til længerevarende pladser til samme patientgruppe, forankret i den regionale psykiatri
- Træder i kraft 1. juli 2024

Hjemløse- reformen

KL

Den nye lovgivning træder i kraft 1. oktober 2023:

- Omlægning af refusion fra herbergsophold til bostøtte (120 dage frem til 31/3-26 – derefter 90 dage)
- Kommunal udskrivningskompetence under særlige betingelser
- Krav om handleplaner
- Bostøtte efter Housing First metoderne
- Præcisering af målgruppe for og formålet med herbergsophold

Nok billige boliger?

Model for kapacitetsstyring af herbergssektoren?

Speciale- planlægning?

KL

- Sommeren 2020 igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde
- Maj 2022 regeringsudspil med afsæt i evalueringen – ”Et liv med ligeværdige muligheder”
- Efterfulgt af politiske forhandlinger - men ikke afsluttet grundet valgudskrivelse i efteråret 2022
- Regeringsgrundlaget: *”Regeringen vil skabe tryghed for mennesker med handicap, som har behov for et højt specialiseret tilbud ved at indføre specialeplanlægning på den højt specialiserede del af handicapområdet”*

Tak for i dag

KL